

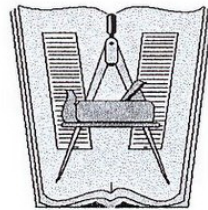
A FAFELDOLGOZÁS NAGYJAI

Tóth Sándor László

GAUL KÁROLY

(1854-1932)

**A hazai faipari szakoktatás úttörőjének
élete és munkássága**

Faipari Tudományos Egyesület

Budapest
2009

© TÓTH SÁNDOR LÁSZLÓ, 2009 ©

ISBN 978-963-8071-04-0

A kiadvány támogatói: Gaul Emil és Gaul Géza

Összeállította: dr. Tóth Sándor László

Tördelte: Gaul Emil

Felelős kiadó: Faipari Tudományos Egyesület

Elnök: Horváth Tibor

Készítette: Digitalpress Nyomda, Budapest, Krisztina körút 6.

Ügyvezető igazgató: Veres István

Tartalomjegyzék

Bevezetés (5)

Gaul Károly élete és munkássága (6)

Iskolai évek (6)

Egyetemi esztendő (7)

Tanulmányutak (7)

A faipari szakoktatás megteremtője (9)

A szakértő (10)

Újabb tanulmányút, a szakíró (11)

Az egyetemi tanár (12)

A Technológiai Iparmúzeum igazgatója (12)

Társadalmi munkássága (15)

Zárszó helyett (15)

Tanulmányutak (17)

Fontosabb társadalmi megbízatásai (18)

Előadásai (20)

Szakirodalmi munkássága (24)

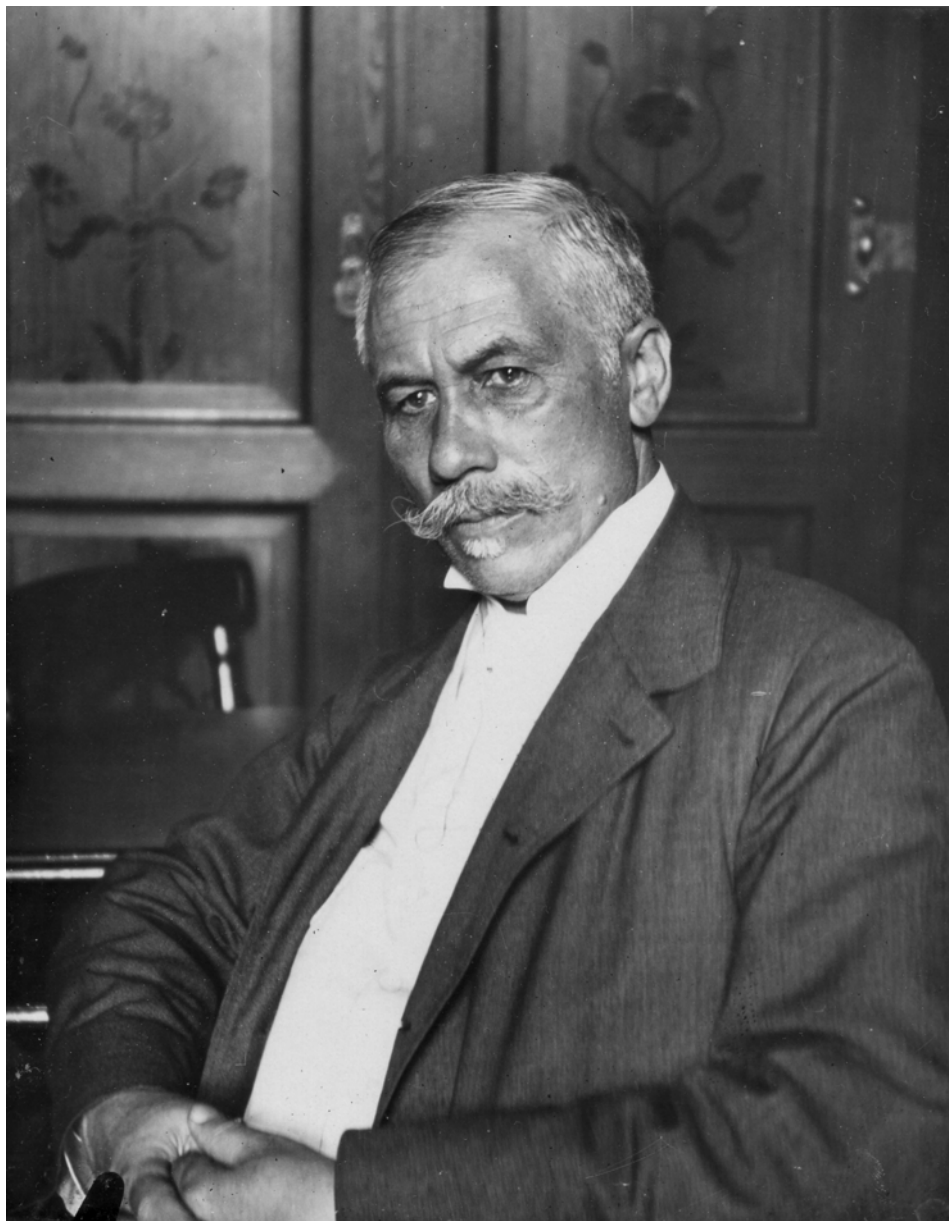
Jelentések, emlékiratok (24)

Könyvek, kiadványok, tanulmányok (24)

Könyv- és lexikonrészletek (25)

Szakfolyóirat cikkek (26)

Írások Gaul Károlyról (27)

Gaul Károly 1905 körül

Bevezetés

A budapesti magyar királyi Állami Középipar-tanoda Faipari szakosztálya 1883-ban kezdte meg működését. Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter a Faipari szakosztály megszervezésével Gaul Károlyt bízta meg, aki az 1880-as években még igen kezdetleges faipari szakképzést igyekezett magasabb szintre emelni. Számos szakkönyvet, tankönyvet, szakcikket írt bemutatót szervezett. Ő volt az önálló és a magyar igényekhez szabott ipari oktatás és továbbképzés megteremtője. A továbbképzések az ipari és technológiai ismereteken túlmenően könyveléssel és kalkuláció készítésével is foglalkoztak.

Gaul Károlyt szakmai életútja, a faipari szakoktatásban és továbbképzésben elért eredményei teszik érdemessé bemutatásra.

GAUL KÁROLY ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

Iskolai évek

1854-ben a Torontál megyei kisközségben, Grabácson (később Garabos) született. Édesapja szabó kisiparos volt. Elemi iskoláit részben szülőfalujában, részben Szegeden végezte, majd 1868-tól Nagykikindán tanult egy magán reáliskolában. Szegeden rokonainál lakott, tanulmányai mellett dolgozott az Ivánkovics-féle tímárműhelyben, majd a Feldmayer-féle kékfestő műhelyben, ahol e mesterségek alapelemeit elsajátította. A nagykikindai iskolában iparra irányuló oktatás volt, az igazgató pedig építési szerkezetek, ornamentika és a mintázás oktatásával foglalkozott. Tehetségesebb diákjait bevonta az igényesebb lakóházak tervezési munkáiban, közöttük Gaul Károlyt is. Az akkoriban Nagykikinda közelében épülő vasútvonalak kitűzésénél a mérnökök mellett Gaul Károly is dolgozhatott. Megismerkedett emellett a kocsikovács mesterséggel és a gyümölcsfa nemesítéssel is.

Tanulmányait a budai főreál tanodában (ma Toldi Gimnázium) folytatta, ahol diáktársai korrepetálásával jutott mellékkeresethez. Kémia tanára ajánlatára Wartha Vince műegyetemi tanár asszisztense lett. Az iskolai szünetekben, a Ganz gyárban végzett vaselemzéseket, majd a MÁV Igazgatóságán tüzeléstechnikai kísérletekkel foglalkozott.

Egyetemi esztendőik

1875-től a budapesti kir. József Műegyetem gépészmérnöki szakosztályán tanult, majd 1880-ban szerzett gépészmérnöki oklevelet. Műegyetemi tanulmányai folyamán dolgozott Feszthy Adolf és Czigler Győző építészeknél, ahol jó rajzkészségét kamatoztatta, lakatosként a Vidacs János-féle gazdasági gépgyárban és a Gubicza-féle ekegyárban. 1877 nyarán Wartha Vince műegyetemi tanár ajánlatára Resicán tanulmányozta a újonnan bevezetett Bessemer eljárású acélgyártást. Ugyancsak a nyári szünetekben vállalt munkát vidéki kovácsműhelyekben, majd Ausztriában, papírgyárban, Morvaországban, posztógyárban dolgozott.

1876-ban még műegyetemi hallgatóként meghívták az akkor földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban működő vámügyi szolgálathoz napidíjasként, amit az Ausztriával történt gazdasági kiegyezések tettek aktuálissá. Gaul Károlynak ugyanis áttekintése volt nemcsak a hazai, hanem más országok iparáról és rendelkezett a szükséges nyelvismerettel.

Tanulmányutak

A Műegyetem elvégzése után Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából tanulmányozta a főváros és környéke faiparát, többek között az asztalosipart, a faesztergályos-, a kádár-, a kocsiipart és a hintógyártást. 1881-ben ösztöndíjjal nyugat-európai tanulmányútra küldték, amelynek során Ausztriában, Cseh-Morvaországban,

Németországban, Franciaországban, Belgiumban és Angliában megismerkedhetett a kisipar virágzásával, a gyáripar fejlődésével. Bécsben és környékén a speciális manufaktúra tanulmányozása, Cseh-Morvaország faipara, a házi faipar, az ipari szövetkezetek, a hangszeripar, Németországban a famegmunkáló gépek, épületasztalos üzemek, faházgyártás, Franciaországban a bútorgyártás és egyéb iparok tanulmányozása vált lehetővé számára a miniszter ajánlólevele alapján.

Párizsban hosszabb időt töltött az akkor európai hírű Dupont-féle kocsigyárban és egyik legalaposabb ismerője lett a kocsigyártás technikájának. Ezen a téren még régészeti érdemeket is szerzett: az 1890-es években a magyarországi somodori, tétényi, sárszentmiklósi és nagyloki sírleletek és domborművek alapján római kocsik szerkezeti és alaki helyreállítását tudta elvégezni.

Az ipari üzemek mellett tanulmányozta az iparfejlesztési intézeteket, az oktatási intézményeket, a technológiai iparmúzeumokat, műgyűjteményeket. Német, szerb, francia és angol nyelvtudását ezekben az országokban gyarapíthatta. Bécsben, a Technológiai Iparmúzeumban huzamosabb ideig dolgozott. Megismerhette a tervszerű iparfejlesztés módszereit, az ipari továbbképzés szükségességét, az ipari oktatás gyakorlati irányultságát, a háziipar, az ipari szövetkezetek formáit, lehetőségeit.

A faipari szakoktatás megteremtője

Külföldi tanulmányútjáról 1883-ban tért haza, ekkor Trefort miniszter kinevezte a budapesti m. kir. Közép Ipar Tanoda tanárának és megbízta a Faipari szakosztály megszervezésével és vezetésével. Abban az időben ugyanis, tekintettel az ország nagykiterjedésű erdőségeiben rejlő nyersanyagbőségre, a faipart tekintették a leginkább fejlődőképesebb és legtöbbet ígérő iparágnak.

Gaul elkészítette a Szakosztály tantervét, berendezte a tanműhelyt, előadta a faipari technológiát és szakrajzot, de más tárgyakat is, elkészítette a fából előállítható használati tárgyak, szerszámok, eszközök, kocsik, szekerek, ácsszerkezetek, épület- és bútorasztalos szerkezetek kisléptékű mintadarabjait. Szertárat hozott létre, a pácolás tanításához vegyészeti laboratóriumot létesített, falitáblákat rajzolt, fényképeken mutatta be a nevezetesebb faipari létesítményeket, fűrésztelepeket, gőzölőket, asztalosáru-gyárakat, hajlítottbútor-gyárakat stb.

Műhelylátogatásokat, szakmai kirándulásokat szervezett Budapestre és vidékre. Irányította a tanárjelöltek szakképzését.

*A Közép Ipartanoda és Technológiai Iparmúzeum épülete
(Épült Hauszmann Alajos tervei szerint 1889-ben)*

A szakértő

A minisztérium mind gyakrabban igényelte szakvéleményét a faipari fejlesztéseknél, a gépek kiválasztásánál, gyárak telepek terveinek elkészítésénél, kivitelezésének ellenőrzésében. Részt vett a hazai és külföldi kiállítások tervezésében és rendezésében, így az 1885 évi budapesti általános kiállítás bolgár faipari részének tervezésében, amelyet Bulgáriában tett tanulmányútja előzött meg. Szerbiában, 1883-ban a kormány felkérésére javaslatot állított össze az ipar fejlesztésére, az

oktatás megszervezésére. Az 1890. évi bécsi mezőgazdasági és erdészeti kiállításon zsűritag. Az 1900. évi Párizsi világkiállítás rendezésében való részvételért aranyérmert nyert. Részt vett az 1896. évi Millenniumi kiállítás előkészítésében, több csoport: a faipar, erdészet, vadászat és az iparoktatás biztosa volt, zsűritag és a zsűri tanács tagja.

Újabb tanulmányút, a szakíró

1903-ban Németországban, Svájcban és Ausztriában tanulmányozta az iparoktatás hatását a háziiparra és a kisipar fejlődésére. Számos értékelés jelentetett meg különböző szaklapokban a gőzölt bükkfára vonatkozó kísérleteiről. A Pallas és Révai lexikon faipari részét ő írta. Nyolc éven át szerkesztette a „Mintalapok” faipari köteteit.

*Mintalapok 1897/3. címlap.
Szerkeszti: Edvi Illés Aladár, Gaul Károly és Györgyi Kálmán.*

Önálló munkája „A faipar köréből”, valamint az Országos Erdészeti Egyesület által 1902-ben Deák Ferenc díjjal kitüntetett „Magyarország házi faipara” c. kiadvány. Elkészítette, ill. szerkesztette a „Technológiai falitáblák ipariskolák számára” c. munkáit. Megírta a bútór- és kocsiiparra vonatkozó fejezetet a „Magyarország közgazdasági és közművelődési állapota ezeréves fennállásakor és az 1896. évi kiállítás eredménye” c. könyvben. Az 1898. évi gyáripari statisztika faipar csoportjánál vezette a felvételi munkákat és megírta a faiparra vonatkozó anyagot. Többletül jelent meg az Iparművészet könyvében a bútorokra vonatkozó rész. Szakmai kiadványokban rendszeresen publikált. Kézírt írott, házilagosan sokszorosított tankönyvei ritka értéket képviselnek.

Az egyetemi tanár

Iskolai működése mellett az ipar, ezen belül is a kisipar fejlesztése érdekében az 1883-ban létrehozott Technológiai Iparmúzeum munkájában részt vett, ipari szaktanfolyamokat szervezett. Előadásait a mérnök – és építészmérnök hallgatók is szívesen látogatták. Az oktatás mellett tudományos kutatásokkal is foglalkozott: külföldi fafajokon több ezer szilárdsági vizsgálatot végzett, emellett figyelemmel kísérte a technikai és technológiai fejlődést, a külföldi folyóiratok közleményeit, ezekről előadásokon, majd a szaksajtóban számolt be. Ennek a munkának az elismeréseképpen a József Műegyetem Gaul Károlyt 1892-ben faipari technológiából magántanárrá habilitálták, ahol hetvenéves koráig tartott előadásokat, a közgazdasági karon meghívott előadó volt.

Tanári működésének elismeréseképpen 1906-ban felsőipariskolai igazgatói címet, 1907-ben pedig rendkívüli egyetemi tanári címet kapott. Számos előadást tartott szakmai egyesületekben, kongresszusokon is.

A Technológiai Iparmúzeum igazgatója

1907-ben Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter kinevezte a m. kir. Technológiai Iparmúzeum igazgatójává. Itt a tárgyi szemléltetést, az elmélettel párosuló gyakorlati tanfolyamok szervezését tekintette feladatának iparosok, iparossegédek, gyári munkások számára. A tanárok a gyakorlatban működő ismert szakemberek voltak. A múzeumi gépeket működésben mutatták be, oktatták azok kezelését. A Technológiai Iparmúzeum állami és magán hozzájárulásokból létesült a VIII. kerületi Kerepesi (ma Rákóczi) út 9. alatti épületben és 1889-ben költözött a Felső Ipariskolával egybeépült VIII. József krt. 6. alatti épületbe, ahol időszakos és állandó kiállításokon mutatták be a legújabb ipari szerszámokat, gépeket, találmányokat, újításokat. Az 1900. évtől feladata lett az ipar műszaki kérdéseinek vizsgálata, ipari kísérletek végzése, 1907-ben, amikor Gaul Károly átvette az Iparmúzeum irányítását, az állandó kiállítás anyaga már elavulttá vált ezért megszervezte az időszakos, egy-egy szakmára terjedő gép- és gyártmánykiállítások rendezését, köztük az asztalosiparét is lakberendezési tárgykörrel.

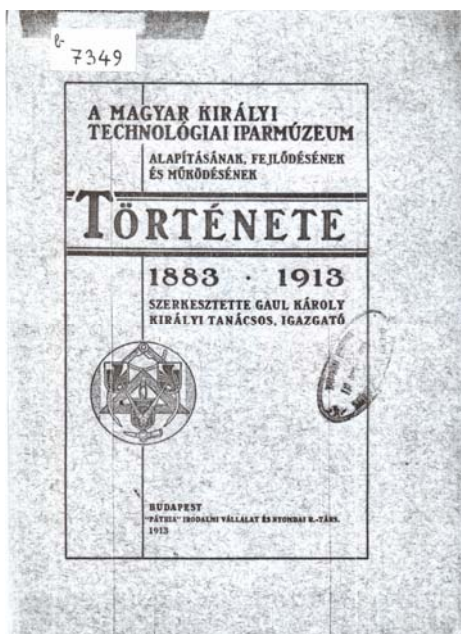
Az ipari termelésben akkor túlsúlyban lévő kézművesek és önálló iparosok képzésének szükségességét így indokolta.

„A modern kapitalizmus korszakának küszöbén csakis azon kis- és középrendű iparágak kerülhetnek ki életképesen egyrészt a nagy gyáripár, másrészt a nagy nemzetközi kereskedelem versenyének malomkövei közül, amelyeket elsősorban modern szaktudáson és ezzel együtt az elengedhetetlen kereskedelmi készségen alapuló versenyképesség acélozott meg”.

Az 1913-ban rendezett faipari kiállításon 66 cég szerepelt, ahol bemutatták a szakma újdonságait, köztük 23 új famegmunkáló gépet. Megszervezte a fontosabb iparágakra - köztük volt a faipar is – kiterjedő továbbképző tanfolyamokat a fővároson kívül 126 városban, illetve ipari településen, amelyen 1907 és 1918 között 56 900 mester, iparossegéd és munkás vett részt. Ezek időtartama egy héttől több hónapig terjedt. A kifejezett szakmai ismereteken kívül szakrajz, anyagtan, számtan, mértan, kalkuláció, levelezés és könyvvitel is szerepelt a tanrendben.

„Az a kézműves- iparos, a ki még kellő biztonsággal kalkulálni sem tud, még mint kézműiparos sem állja meg a helyét, a gépi üzembe pedig menthetetlenül belebukik, még abban az esetben is, ha gépi berendezését túlnyomó részét segélyként az államtól kapta is” – hirdette.

Az első világháború az Iparmúzeum működését nagymértékben korlátozta, mivel a tanfolyami hallgatók száma a katonai szolgálat miatt lecsökkent. Ezért részt vettek a hadirokkantak ipari munkára történő átképzésében. Gaul Károly különös gondot fordított az Iparmúzeum könyvtárának fejlesztésére, amelynek állománya igazgatása alatt harmincezer kötetre gyarapodott. Ez lett a későbbi Országos Műszaki Könyvtár alapállománya.

A Magyar Királyi Technológiai Iparmúzeum története 1883-1913 (címlap)

Társadalmi munkássága

Gaul Károly társadalmi téren is kiemelkedő munkát végzett. Választmányi, elnökségi, igazgatósági tagja több egyesületnek, így az Országos Erdészeti Egyesületnek, az Országos Iparegyesületnek, az Országos Magyar Iparművészeti Társulatnak, az Országos Gépész Egyesületnek, a Magyar Mérnök és Építész Egyletnek, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Tanszermúzeumnak, a Képzőművészeti Tanácsnak, ahol a Bútor szakosztályban működött.

A kereskedelmi miniszter saját kérésére, 1922-ben nyugállományba helyezte, egyúttal megbízta a fővárosi ipari továbbképző tanfolyamok ügyeinek további ellátásával. Nyugalomba vonulásakor megkapta a helyettes államtitkári címet.

Zárszó helyett

1932-ban, 78 éves korában hunyt el. A hivatalos szervek, munkatársak, a tanítványok és a barátok kísérték utolsó útjára, a Kerepesi temetőbe, és a főváros által adományozott dízsírhelyre temették. Koporsójánál tanártársa dr. Szinnyei Ferenc az MTA levelező tagja méltatta érdemeit:

„Gaul Károly neve fogalom volt... rendkívüli képzettségével valamint emberfeletti munkaképességével olyan pályát futott be, mint kortársai közül kevesen”

Gaul Károly nemcsak a faipari szakképzés, az ipari továbbképzések alapjait rakta le és szakemberek nemzedékeit nevelte, hanem szakírói, szakértői és tudományos munkásságával, az ipari és társadalmi életben kifejtett tevékenységével kiemelkedett kortársai közül.

Az újpesti egykori ipariskola, majd Faipar Technikum, ma Faipari Szakközépiskola névadójának keresésekor már felvetődött Gaul Károly neve (az iskola ma Kozma Lajos nevét viseli). Méltó lenne Gaul Károly életművéhez, ha a hazai szakoktatásban szerepet játszó intézménynek lenne névadója.

TANULMÁNYUTAK

- 1880 Budapest és környéke faiparának és nevezetesebb berendezéseinek tanulmányozása (3101/1880 VKM).
- 1880 Tanulmányút külföldre az ipar és oktatási intézmények tanulmányozására u.m. Wien, az ausztriai főhercegségek, Cseh- és Morvaország, a Cseh Érchegeység, szász-Vogtland, Thüringia, Chemnitz, Lipcse, Drezda, Berlin, Hamburg, Dél-Németország, Stuttgart, Karlsruhe, Párizs, Gand, Anvers, London (35270/1880 VKM).
- 1895 Genfi svájci kiállítás és általában a faipar tanulmányozása (46284/1880 VKM)
- 1900 A párizsi nemzetközi kiállításon a faipari rész tanulmányozása (39413-IX/1900 VKM).
- 1903 Ausztria, Németország és Svájc területén a faipari szakoktatás, technológiai iparmúzeumok és értékesítő intézmények tanulmányozása (32618-VI.B/1903 K.M.).
- 1909 Anglia, Németország és Belgium iparoktatási intézményeinek tanulmányozása (32618-VI.B/1909 KM).
- 1911 Wien, Annaberg, Reichenberg, Gablonz háziiparának és iparoktatási intézményeinek és a München-i kisipari kiállítás tanulmányozása (42028-VI. B/1911).
- 1914 Németország, Svájc, Dánia és Svédország iparának tanulmányozása (3588-VI.B /1914 K.M.)

FONTOSABB TÁRSADALMI MEGBÍZATÁSAI

Országos Iparoktatási Tanács, majd 1898-tól Országos Ipari és Kereskedelmi Tanács tagja, előadója, szakelőadója 1895 – 1932

Képzőművészeti Tanács tagja 1901- 1908

Vámügyi Tanács szakelőadója 1906-tól

Országos Pedagógiai Könyvtár és Tanszermúzeum tanács tagja 1906-1915

Országos Erdészeti Egyesület Igazgató Választmányának tagja 1904-1927

Magyar Mérnök és Építész Egylet Gépészeti és Gyáripari Szakosztályán működő bizottság tagja (1889)

Országos Iparegyesület

Terjesztő Bizottság tagja (1893) faipari szakelőadó (1987)

Az Ipartörténeti Szakosztály választmányi tagja (1911)

A Végrehajtó Bizottság tagja 1907- 1919

Kereskedelmi és Iparkamarák

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Szakoktatási Csoportjának tagja (1916)

Levelező tagságok: Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara levelező tagja (1921)

Debreceni KIK levelező tagja (1924)

Győri KIK levelező tagja (1908, 1912)

Kassai KIK levelező tagja (1910)

Kolozsvári KIK levelező tagja (1909, 1915)

Miskolci KIK levelező tagja (1908, 1913)

Országos Gépész Egyesület tiszteletbeli tagja (1893)

Első Magyar Varrógépgyár Rt. Felügyelő Bizottságának tagja (1896)

Fakitermelő és Fakereskedő Hivatalnokok Országos Egyesülete tiszteletbeli tagja (1896)

Uránia Magyar Tudományos Egyesület Technikai szakosztályának tagja (1902)

A Magyar Védő Egyesület igazgatósági tagja (1904, 1907)

Magyar Bőriparosok Országos Egyesülete levelező tagja (1910)

Steindl Céh rendes tagja

Magyar Szakírók Országos Egyesülete választmányi tagja (1915)

Országos Magyar Háziipari Szövetség igazgatósági tagja (1919)

Honszeretet Nevelőintézet választmányi tagja (1920)

Baross Szövetség levelező tagja (1920)

Kézműipari Szaksajtó Központ tiszteletbeli tagja (1925)

Kosmos Vegyészeti Gyár Felügyelő Bizottságának tagja (1926)

ELŐADÁSAI A TECHNOLÓGIAI IPARMÚZEUMBAN

1883 A fakötésekről

1884 A fa alkotásáról, növéséről és némely fontos technikai tulajdonságáról

A fa szárítása, kilúgozása és impregnálása

Ablakszerkezetek

A hajlított bútorok gyártása

A Garndner-féle lyukasztott székülések (furnírülések)

A ruhásszekrény francia eljárás szerinti összeépítése

Az ülőbútorokról és asztalokról

Az iskolapadokról

1886 Néhány különleges faiparág ismertetése a különböző korszakokban

Modern lakószobák

1887 A mesterséges fadiszítmények készítése

Szakfolyóiratok közleményeinek ismertetése

Magyarország faiparának nyersanyagai

1888 Kihúzható asztalok

Szaklapok közleményeinek ismertetése

Az iskolapadok és iskolatermek berendezése

A bükkfa alkalmazása a faiparban

1889 Az enyv és az enyvezés különös tekintettel a furnírozásra

A parafaipar

Faipari újdonságok. Szakfolyóiratok közleményeinek ismertetése

1890 Az építő- és bútorasztalosságról és kocsigyártásról

1890-91 Ülő-bútorok

Újdonságok a faipar köréből.

Faipari utánzások

A délvidék fontosabb fanemei

1891-92 A fa szárítása, telítése

Asztalos áruk kalkulációja

A fűrészek kezelése: 5 előadás

- 1892-93 Az asztalosműhelyek berendezéséről
 Bútorok hajlított fából
 A furnírok gyártása
 Faipari újdonságok
- 1893-94 Berakott famunkák készítése
 A fűrésztelepek üzeme és a fűrészelt áruk költségeinek meghatározása
 A furnírozásról
 Újdonságok a faipar köréből
- 1894-95 A fa felületének díszítése égetés útján
 Ülőbútorok tervezése
 Újdonságok a faipar köréből: 2 előadás
- 1895-96 A bútorasztalosság stílránya a jelen időszakban
 Újdonságok a faipar köréből
- 1896-97 Az ezredéves kiállításból faiparunkat illetőleg levonható tanulságok
 A faerezésnek új módja
 Újdonságok a faipar köréből

- 1897-98 Az angol bútorok ismertetése
 A asztalosság gyártmányainak költségei és árszámítása
 Újdonságok a faipar köréből
- 1898-99 A mozaik és intarzia készítése
 Faárunknak ékítményekkel való díszítése égetés útján

SZAKIRODALMI MUNKÁSSÁGA

Jelentések, emlékiratok

Hivatalos jelentés az 1885. évi Országos kiállításról. 1885. Faipar.

Hivatalos jelentés az 1896. évi Ezredéves kiállításról. 1896. Faipar és közúti járművek.

Emlékirat a hazai kisipar és gyáripar állásáról és fejlesztésének szükségességéről. 1903. Hangszeripar, fa- és rokoniparok, kisipar.

Emlékirat a hazai kis- és gyáripar fejlesztéséről. 1909. A háziipar fejlesztése, a kisipar fejlesztése, a gyáripar fejlesztése, iparunk fejlesztése a közeljövőben, a hangszeripar, a fa- és rokoniparok fejlesztése.

Könyvek, kiadványok, tanulmányok (válogatás)

Technológiai tanulmányok a faipar köréből. Iparoktatási könyvtár 1884. Wodianer F. és Fiai.

Hazánk házi faipara. Országos Erdészeti Egyesület. Budapest, 1902. Megjelent még: Erdészeti Lapok (41. évf.) 1902. 299-363, 435-459.

A lakóhelyiségek berendezéséről. Budapest, 1904. Különlenyomat az Uránia népszerű tudományos folyóirat 1904-ik évi 9-ik (szeptemberi) számából. Budapest. Hornyánszky Viktor cs. és kir. udvari könyvnyomdája.

Válogatott fejezetek a faipari technológia köréből. 1908.

Die Holzindustrie Ungarns. Vorträge des VII. Internationalen Wirtschaftskurses: Budapest, 1913: 1-14.

A nők ipari munkaköréről. 1917.

Könyvek, lexikonok

Magyarország közgazdasági leírása. 1894. Az ipari szakoktatás ismertetése.

Pallas Nagy Lexikon, Révai Lexikon 1893-1900. A faipar szócikkei.

Magyarország Gyáripari Statisztikája 1898. Faipar.

A Műveltség Könyvtára. 1905. A technika vívmányai kötet. Faipar.

Az Iparművészet Könyve (Szerk.: Ráth György) II. Bútor fejezet.
Budapest, 1905

Magyarország Vármegyéi és Városai 1905. Iparoktatási intézmények.

Szakfolyóirat publikációk

Ókori kocsi helyreállítása a somodori lelet alapján. Archeológiai Értesítő 1889. 3. füzet.:195-202.

Ókori kocsik helyreállítása. Archeológiai Értesítő. 1890. 2. füzet: 97-126.

Egy újabb szárító berendezésről. Erdészeti Lapok (29. évf.) 1890: 178-183.

A bükkfának egyik újabb értékesítése. Erdészeti Lapok (31. évf.) 1892: 872-882.

A fának értékesítése borítékfa (fournier) formájában. Erdészeti Lapok (32. évf.) 1893: 369-388.

Az osztrák tartományok házi faipara. Erdészeti Lapok (33. évf.) 1894: 573-592.

A gőzölés hatása a bükkfa némely műszaki tulajdonságára. Erdészeti Lapok (34. évf.) 1895: 1160-1175.

A bükkfa gőzölésének befolyása annak műszaki tulajdonságaira, kivált szilárdságára, nyúlékonyságára. 1896. Magyar Mérnök és Építész Egylet Közlönye, Országos Erdészeti Egyesület Közlönye.

Előadói javaslat dongakészítő és kádár munkások kiképzése ügyében. Erdészeti Lapok (46. évf.) 1907: 223, 228.

A magyar királyi Technológiai Iparmúzeum alapításának, fejlődésének és működésének története 1883-1913. (Szerk.) „Pátria” Irodalmi vállalat és nyomdai R.-társ. Budapest, 1913.

ÍRÁSOK GAUL KÁROLYRÓL

Gaul Károly. Nekrológusok in *Ordódy János* (Szerk. 1933): Jelentés a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet 1927-1932. évi működéséről. „Pátria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Rt., Budapest: 87-91.

Móra László (1982): Gaul Károly a hazai faipari szakoktatás úttörője. *Erdőgazdaság és Faipar* (XXVII). 12. sz. 14-15.

Móra László (1984): A Technológiai Iparmúzeum 50 éves története (1883-1923) in *Technikatörténeti Szemle* XIV. 14, 21, 25, 27-29.

Tonelli Sándor (1943): Iparunk öntudatának ébresztői és munkálói (Szerk.: Dálnoki Kováts Jenő) Országos Iparegyesület, Budapest: 206-212.

Tóth Sándor (2005): Gaul Károly és a 19. századvégi, 20. századeleji faipari szakoktatás. *Faipar* 3-4. sz.: 41-42.